
Nejvýše stojí Harvard

Nejvýše stojí Harvard

LIDOVÉ NOVINY

26.1.2009, rubrika: Akademie, strana: 2, autor: RADKA KVAČKOVÁ

V mezinárodních žebříčkách zauímají nejvyšší místa americké a britské univerzity. Univerzitu Karlovu v nich najdeme taky, ale až ve třetí stovce.

Žebříčky vysokých škol, sestavované podle různých kvalitativních a kvantitativních ukazatelů, se v posledních letech objevují stále častěji. Důvod je zřejmý. Nabídka vysokoškolského vzdělávání je celosvětově čím dál větší, orientovat se v ní nemusí být pro každého snadné. Lidé vítají každé vodítko. Ať už jako uchazeči o vysokoškolské vzdělání, jako ti, kdo absolventy zaměstnávají, anebo jako sponzoři, kteří mají v úmyslu dobré školy podpořit. Základem je počet citací S iniciativou v tomto směru přicházejí hlavně velké a prestižní noviny. Snad nejznámější je mezinárodní žebříček THES, který každý rok v listopadu zveřejňují britské Timesy a který srovnává univerzity z celého světa.

Základem pro umístění školy v jeho výběru je citovanost neboli počet citací připadajících na publikovanou práci autorů z jednotlivých vzdělávacích institucí. Jak však upozornil například Jan Koucký ze Střediska vzdělávací politiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, tento postup zohledňuje především výzkumnou práci v oblasti přírodních a lékařských věd a výrazně zvýhodňuje anglicky píšící autory.

Autoři žebříčku THES oslovují ale také tisíce akademických pracovníků po celém světě s žádostí o vyplnění on-line dotazníku. V něm mají z nabídnutého seznamu vybrat instituce, které ve svém oboru považují za nejlepší.

Ani toto kritérium nelze považovat za absolutně spolehlivé už proto, že odpovídá jen nepatrný zlomek oslovených a ti zpravidla uvádějí jen školy, s nimiž mají pravidelné styky.

Jsme ve třetí stovce Na prvních místech THES se pravidelně objevují americké a britské univerzity Harvard, Yale, Cambridge, Oxford, z českých si loni vydobyla umístění ve třetí stovce Univerzita Karlova, v páté České vysoké učení technické v Praze a v šesté Vysoké učení technické Brno.

To nevypadá jako výsledek, kterým bychom se mohli nějak zvlášť chlubit, ale je třeba uvážit, že na světě existuje kolem sedmnácti tisíc vysokých škol. Jen v USA 4000, v Evropě přibližně také tolik.

Dalším často citovaným žebříčkem je ARWU (Academic Ranking of World Universities), který vytváří šanghajska univerzita Jiao Tong. Tam se hodnotí přes dva tisíce univerzit z celého světa, které se vybírají například podle toho, kolik mají laureátů Nobelovy ceny, citovaných výzkumů nebo článků v časopisech Nature a Science.

Kromě toho se do výběru zařazují hlavní univerzity všech států, které mají významný počet prací uvedených v mezinárodních citačních rejstřících.

Vliv na hodnocení má i počet vědeckých pracovníků instituce. Naopak nijak nebylo zohledněno, jaké zázemí škola poskytuje studentům. Nejvyšší dosažený počet bodů v každém z ukazatelů je označen jako 100 % a tvoří nejvyšší laťku pro ostatní univerzity.

I v tomto žebříčku stojí nejvýše Harvard, druhý je ale Stanford, třetí Berkeley a na čtvrté místo se propracovala britská Cambridge jako první evropský zástupce.

Do první padesátky se kromě USA dostaly z evropských zemí Velká Británie (3., 8., 23., 25., 47.), Švýcarsko (27.), Nizozemsko (39.), Francie (41., 48.), Německo (45.) a Švédsko (46.). Asii reprezentovalo pouze Japonsko (14., 21.). Ze Severní Ameriky se zařadila ještě Kanada (24., 36.). České barvy důstojně hájila, stejně jako předchozí rok, Univerzita Karlova, která se umístila v rozmezí 302. a 402. místa.

V ČR přišly s žebříčky první LN Srovnání českých vysokých škol přinesly nejdříve ze všech Lidové noviny, a to v roce 2006. Šlo o pilotní projekt, v jehož rámci se ještě srovnával poměrně malý počet studijních oborů (právnícké, lékařské,

ekonomické, jazykové a informatika) na základě omezeného množství kritérií. Další dva roky se už v Lidových novinách objevilo více oborů a rozšířil se i počet kritérií.

Vlastní verzi žebříčků vypracovaly v roce 2007 také Hospodářské noviny, které se, podobně jako LN, pokoušejí koncept dále zdokonalovat. V roce 2007 předložila žebříček kvality českých vysokých škol také Mladá fronta Dnes (MFD), která vycházela z materiálu profesora Bergera z Jihočeské univerzity. Tento odborník na vědecké informace seřadil školy podle vědeckých výsledků z roku 2006, konkrétně podle počtu publikací v databázi Web of Knowledge. Nebral tedy v úvahu výuku. Šlo mu čistě o to, kolik má která vysoká škola mezi svými pedagogy celosvětově uznávaných odborníků. Z českých vysokých škol se nejvýše umístila Vysoká škola chemickotechnologická v Praze následovaná Univerzitou Karlovou. Na dalších místech byla Veterinární a farmaceutická univerzita v Brně, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Masarykova univerzita...

Mladá fronta Dnes projekt dál nerozvíjela. Lze se však domnívat, že žebříčků vysokých škol bude v budoucnu přibývat a že si budou vzájemně konkurovat.

***

Horní příčky známých žebříčků

Prvních deset podle THES 2008 1. Harvard University (USA) 2. Yale Univ. (USA) 3. Univ. of Cambridge (Vel. Brit.) 4. Univ. of Oxford (Vel. Brit.) 5. California Inst. tech. (USA) 6. Imperial Coll. London (V. Brit) 7. UCL Velká Británie 8. Univ. of Chicago (USA) 9. MIT (USA) 10. Columbia University (USA)

Prvních deset podle ARWU 2008 1. Harvard Univ. (USA) 2. Stanford Univ. (USA) 3. Un. California – Berkeley (USA) 4. Univ. of Cambridge (Vel. Brit) 5. MIT (USA) 6. California Inst. Tech. (USA) 7. Columbia Univ. (USA) 8. Princeton Univ. (USA) 9. Univ. of Chicago (USA) 10. Univ. of Oxford (Vel. Brit)